

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER GOSPODARKI
Waldemar Pawlak

Warszawa, dnia 9 lipca 2008 r.

DE-III-0702-3-AH/08
L.dz. 1186

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 10.07.08.
nr. 4268 podpis. *Borusewicz*

W. Dblun
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 10.07.08.
nr. 5267 podpis. *B*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowczy Panie Marszałku

W nawiązaniu do pisma z dnia 15 maja 2008 r., znak: BPS/DSK-043-428/08, poniżej przedstawiam, przygotowane przy udziale Ministra Finansów oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, stanowisko do zagadnień podniesionych w oświadczeniu Pani Senator Janiny Fetlińskiej w sprawie wytwarzania biopaliw przez rolników na własny użytek.

Na wstępie, odnosząc się do propozycji wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257, z późn. zm.) i rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 marca 2004 r. w sprawie zezwoleń na prowadzenie składu podatkowego, działalności jako zarejestrowany handlowiec oraz nie zarejestrowany handlowiec, a także na wykonanie czynności w charakterze przedstawiciela podatkowego (Dz. U. Nr 35, poz. 312, z późn. zm.), należy zaznaczyć, że uchwalenie ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199, z późn. zm.) przyznającej rolnikom prawo do wytwarzania biopaliw na własny użytek, poprzedziły gruntowne analizy przepisów podatkowych. Ich konsekwencją były zmiany dokonane w obu wyżej wymienionych aktach prawnych. Rolnicy zamierzający produkować na własny użytek ester lub czysty olej roślinny stali się grupą podmiotów, która uzyskała najdalej idący zakres uproszczeń i ułatwień w uzyskaniu zezwoleń na prowadzenie składów podatkowych.

W związku z postulowanym przyspieszeniem prac nad wprowadzeniem obniżonej stawki akcyzy w wysokości 10 zł/ 1000 litrów dla biokomponentów stanowiących samoistne paliwo, zauważyć należy, że została ona określona w przepisach ustawy z dnia 11 maja 2007 r. *o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 99, poz. 666), z których wynika jednoznacznie, że możliwość jej zastosowania uzależniona jest od ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej przewidzianej w tych przepisach ze wspólnym rynkiem. Program pomocowy dla biopaliw, którego jednym z mechanizmów jest ww. obniżona stawka akcyzy, został notyfikowany Komisji Europejskiej przez właściwy organ, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Termin wydania decyzji w przedmiotowej sprawie leży w gestii Komisji Europejskiej.

Ustosunkowując się do propozycji uproszczenia sposobu wymiaru akcyzy od biopaliw wytwarzanych przez rolników tylko na podstawie wagi i bez przeliczania do temperatury odniesienia 15°C, wskazać należy na brak jej zgodności z art. 64 ustawy *o podatku akcyzowym* oraz przepisami prawa Unii Europejskiej, które wymagają, aby w odniesieniu do wyrobów energetycznych (także biopaliw) przy obliczaniu akcyzy zastosować pomiar ilości wyrobu w temperaturze 15°C i nie przewidują w tym zakresie możliwości zastosowania jakiegokolwiek odstępstwa. Ponadto z punktu widzenia konieczności zachowania spójności systemu podatku akcyzowego i stosowania jednakowych konstrukcji stawek akcyzy dla określonych wyrobów akcyzowych brak jest możliwości zrealizowania postulatu wprowadzenia dla rolników innej stawki akcyzy, od tej, którą mieliby stosować pozostali podatnicy.

W sprawie kwestii dotyczącej wprowadzania uproszczeń w rozliczeniach akcyzy przez rolników, wobec stosunkowo niewielkich ilości biopaliw wytwarzanych na własny użytek przez poszczególnych rolników, pragnę poinformować, iż w resorcie finansów prowadzone są obecnie prace nad projektem nowej ustawy *o podatku akcyzowym* oraz aktami wykonawczymi do tej ustawy i możliwość wprowadzenia uproszczeń w zakresie rozliczenia akcyzy przez rolników będzie przedmiotem analizy.

W przedmiotowym oświadczeniu Pani Senator wskazano na przepisy rozporządzenia *w sprawie zezwoleń na prowadzenie składu podatkowego (...)*, w kontekście proponowanych zmian związanych z uproszczeniem procedur w zakresie sprawowania szczególnego nadzoru podatkowego i kontroli w składach podatkowych. Wyjaśnić należy, że przywołane rozporządzenie wydane zostało na podstawie art. 31 ust. 3 i art. 61 ust. 3 ustawy *o podatku akcyzowym*, tj. przepisów uprawniających Ministra Finansów do określania szczegółowego

sposobu wydawania oraz cofania zezwoleń, wzorów wniosków o wydawanie zezwoleń, czy rodzajów dokumentów dołączanych do wniosków. Minister Finansów nie ma prawa regulowania w tym rozporządzeniu zagadnień, wykraczających poza przedmiot delegacji ustawowej, a takimi są zagadnienia dotyczące szczególnego nadzoru podatkowego.

Wykonywanie szczególnego nadzoru podatkowego w stosunku do biokomponentów następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. *o Służbie Celnej* (Dz. U. Nr 156, poz. 1641, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 kwietnia 2004 r. *w sprawie wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego* (Dz. U. Nr 65, poz. 5498, z późn. zm.). Przedmiotowe przepisy szczegółowo regulują obowiązki producenta biokomponentów, w tym rolników wytwarzających na własny użytek biokomponenty stanowiące samoistne paliwa, a także określają zakres i sposób ich kontroli.

Odnosząc się do postulatu zniesienia obowiązku zawiadamiania właściwego naczelnika urzędu celnego o zamiarze wyprowadzenia ze składu podatkowego wyrobów podlegających akcyzie, uprzejmie informuję, że z uwagi na brzmienie przepisów art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy *o biokomponentach i biopaliwach ciekłych*, z których wynika, że zabrania się sprzedawania lub zbywania w innej formie biopaliw wytwarzanych na własny użytek przez rolników, nie zachodzi konieczność zgłaszania właściwemu naczelnikowi urzędu celnego zamiaru odprawiania przesyłki biopaliw ciekłych. W przypadku rolników wytwarzających biopaliwa ciekłe na własny użytek występuje natomiast, wynikający z przepisów rozdziałów 11 i 12 rozporządzenia *w sprawie wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego*, obowiązek przesłania właściwemu naczelnikowi urzędu celnego, co najmniej na 3 dni przed zamierzonym rozpoczęciem procesu wytwarzania, tzw. zgłoszenia czynności wytwarzania. Przedmiotowe zgłoszenie, zawierające rodzaj wyrobów, datę i godzinę rozpoczęcia procesu wytwarzania, ilość i rodzaj surowców oraz przewidywaną wielkość wyrobów, które miałyby zostać wyprodukowane, stanowi podstawę do kontroli, o której mowa w art. 6a ust. 3 pkt 2 ustawy *o Służbie Celnej* i nie może być zniesione. Zauważyć jednak należy, że obowiązek składania ww. zgłoszenia nie dotyczy czystego oleju roślinnego, a taki zgodnie z przepisami, mogą wytwarzać rolnicy na własny użytek, korzystając z uproszczeń w przepisach akcyzowych.

W kwestii wprowadzenia do przepisów możliwości objęcia składów podatkowych, prowadzonych przez rolników wytwarzających biopaliwa na własny użytek tylko doraźnym nadzorem podatkowym wyjaśnić należy, że obecnie kontrola w formie stałego nadzoru podatkowego w takich składach nie ma zastosowania. Szczególny nadzór podatkowy w stosunku do biokomponentów - stosownie do art. 6a ust. 3 pkt 2 ustawy *o Służbie Celnej*

polega na kontroli ilości i jakości wyrobów, przebiegu procesów technologicznych oraz ich wydajności, ubytków i zużycia. Zgodnie z art. 52 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego kontrola ta wykonywana jest przez:

- uczestniczenie pracowników szczególnego nadzoru podatkowego w czynnościach związanych z działalnością objętą szczególnym nadzorem podatkowym,
- dokonywanie okresowo lub doraźnie kontroli obrachunkowych stanu zapasów i obrotu wyrobami.

Przedmiotowe kontrole mają wyłącznie charakter kontroli doraźnych. W przypadku wytwarzania biokomponentów, przepisy nie przewidują bowiem obligatoryjnej obecności pracownika szczególnego nadzoru podatkowego.

Odnosząc się do postulatu zniesienia obowiązku comiesięcznego uzgadniania ewidencji prowadzonej w składzie podatkowym z urzędem celnym oraz zmniejszenia częstotliwości jej kontrolowania, należy podkreślić, że ani przepisy rozporządzenia w sprawie wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego, ani też przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji związanej z przemieszczaniem wyrobów akcyzowych zharmonizowanych (Dz. U. Nr 81, poz. 744, z późn. zm.) nie nakładają na podmiot obowiązku comiesięcznego uzgadniania ewidencji z naczelnikiem urzędu celnego. Przepisy te wymagają jedynie comiesięcznego podsumowania ewidencji. W myśl obowiązujących regulacji, prowadzący skład podatkowy powinien udostępnić ją na każde żądanie właściwego naczelnika urzędu celnego. Tym, samym pozostawiono w gestii organów sprawujących kontrolę nad składami podatkowymi ocenę, jak często dokonywać sprawdzeń prowadzonych w nich ewidencji. Zwykle kontrola taka ma charakter doraźny. Z punktu widzenia konieczności zapewnienia właściwego nadzoru nad wyrobami produkowanymi w składzie podatkowym, jak i nad bieżącą zapłatą należności podatkowych, za niecelowe należałoby uznać wprowadzenie zapisów ograniczających częstotliwość kontrolowania ewidencji. Sytuacja, w której ewidencja sprawdzana byłaby np. tylko raz w roku mogłaby działać także na niekorzyść podatnika, który w przypadku popełnienia błędu rachunkowego, ujawnionego dopiero przy okazji sprawdzania ewidencji, byłby zobligowany do zapłaty wyższych odsetek od zaległości podatkowych.

W odniesieniu do zagadnień dotyczących ubezpieczenia społecznego rolników KRUS należy stwierdzić, że ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.) określa zakres przedmiotowy ubezpieczenia społecznego rolników, zasady opłacania składek na te ubezpieczenia, zasady ustalania prawa,

wysokości i wypłaty świadczeń z tego ubezpieczenia oraz organizację i sposób finansowania tego ubezpieczenia. Obowiązek rejestrowania wykonywania działalności gospodarczej przez rolnika wytwarzającego biopaliwa, ani wykonywania działalności gospodarczej w żadnym innym zakresie nie jest, ani też wytwarzanie przez rolników biopaliw ciekłych na własny użytek, nie jest regulowany przepisami ww. ustawy.

Roczna kwota graniczna, o której wspomina Pani Senator w swoim oświadczeniu, w myśl ww. przepisów ustawy (art. 5a), określa rozmiar pozarolniczej działalności gospodarczej, której prowadzenie równoległe z działalnością rolniczą w gospodarstwie rolnym, po spełnieniu określonych warunków, umożliwia kontynuowanie ubezpieczenia społecznego rolników w KRUS, mimo iż dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą właściwym jest powszechny system ubezpieczeń społecznych (ZUS). Zgodnie z art. 5a ust. 10 ww. ustawy za pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się pozarolniczą działalność gospodarczą prowadzoną na terytorium RP przez osoby fizyczne na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o *swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.), z wyłączeniem wspólników spółek prawa handlowego oraz osób prowadzących działalność w zakresie wolnego zawodu:

- w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
- z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W odniesieniu do wskazanej w przedmiotowym oświadczeniu kwestii dotyczącej opracowania i wydania rozporządzenia w sprawie wymagań, jakie powinny spełniać przydomowe wytwórnie biopaliw w świetle przepisów sanitarnych, ochrony środowiska i przeciwpożarowych uprzejmie informuję, że ustawa o *biokomponentach i biopaliwach ciekłych* nie zawiera upoważnienia do wydania takiego rozporządzenia. Należy jednak podkreślić, że w mojej opinii brak jest uzasadnienia dla opracowania takiego aktu prawnego. Działalność, którą prowadzą rolnicy wytwarzający biopaliwa na własny użytek, nie różni się bowiem w swej istocie od działalności prowadzonej przez innych producentów biopaliw. Mając na uwadze, że potencjalne zagrożenia, zarówno dla ludzi, jak i dla środowiska, wynikające z prowadzenia takiej działalności są w obu przypadkach takie same, rolnicy, produkujący biopaliwa na własny użytek, winni stosować się do właściwych przepisów sanitarnych, ochrony środowiska i przeciwpożarowych, obowiązujących wszystkie podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji biopaliw.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Gospodarki rozważana jest obecnie podniesiona w przedmiotowej interpelacji kwestia dotycząca sposobu określenia w przepisach prawnych gęstości przeliczeniowej w temperaturze 15°C dla czystych olejów roślinnych. Następnie podjęte zostaną działania związane z przygotowaniem odpowiedniego projektu aktu prawnego.

Łukasz Czerwinski

Łukasz Czerwinski

Do wiadomości:

Pan Szymon Jajko, Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów